

Den utforskande leken

Den norska dirigenten Grete Pedersen leder ett originellt program där precisa stämningsskombinationer låter gammalt möta nytt, känt möta mindre känt. Det är en utforskande lek. "Styckena ska lyfta fram varandra, så att konserten blir som en egen komposition", berättar Grete Pedersen på telefon från Oslo.

En existensiell tråd löper känsligt genom den konsert Eric Ericsons Kammarkör och KammerensembleN ska göra i Konserthuset. Hur

emellan sträcker sig ensemblen djupt ner i den mänskliga förtröstans rötter.

I norrmannen Lasse Thoresens Ya kafi, Ya shafi, ska kören sjunga på arabiska. Texten är en sufisk dikt, en bön om helande, och för de annorlunda språkljuden får de anlita en coach.

Inflytanden från öst strömmar också genom Per Nørgård, och när han kommer på tal förstår man att Grete Pedersen högaktar hans musik: för det storslaget symfoniska, men också för att han kan skriva så att den enklaste visan med matematisk skönhet öppnar dörren till ett helt universum. I *Singe die Gärten* från 1974 har Nørgård arbetat med en klingande oändlighetsprincip han själv har formulerat, som utgår från det gyllene snittet. Texten är hämtad ur *Sonetterna till Orfeus* av Rainer Maria Rilke. Ett halvt sekel äldre, men på många sätt samma andas barn.

– Det blir ju lätt otroligt banalt när man ska prata om poesi, men *Singe die Gärten* har en essens som jag gärna översätter till det jag själv håller på med, om den enskilda tråden som ingår i en större väv, säger Grete Pedersen och fortsätter:

– Det finns en tröst i det, men också ett anspråk: om den inte är där, så saknas det någonting.

I *Singe die Gärten* består väven av både instrumentaler och sångare, och hon förklarar hur hon handskas med dynamiken mellan det individuella och det homogena uttrycket när hon arbetar:

– Att enskilda stämmor träder fram och färglägger, att instrumentaler tänker vokalt och vice versa, kan ge otroligt fina resultat.

Grete Pedersen ser fram emot att komma till Konserthuset:

– Vi får se vad som passar bäst där, men jag har gjort den en gång då kör och orkester stod mixade på podiet, i stället för framför och bakom varandra som det brukar se ut. När arbetet blir en utforskande lek på det sättet, då trivs jag väldigt bra!

Hedvig Marklund

tänker man när man sätter ett program?

Dirigenten Grete Pedersen, som tillfälligt befinner sig hemma i Oslo, förklarar:

– Styckena ska lyfta fram varandra, så att konserten blir som en egen komposition.

Hon började som orgelstudent, men det var när hon upptäckte Bachs motetter som Grete Pedersen insåg att hon ville bli dirigent. Eller "behövde bli riktigt bra på att dirigera" – som hon uttrycker det – för att få möjlighet att framföra den musiken.

Bach kommer hon alltid tillbaka till, samtidigt som hon har insett att olika stilar inspirerar henne och berikar varandra. Utöver en omfattande karriär som internationell gästdirigent leder Grete Pedersen Det Norske Solistkor, och undervisar i kördirigering vid musikhögskolan i Oslo.

Även om mycket håller på att hända inom den norska körsången, är den inte samma folkörelse som här.

När vi spekulerar kring orsak och verkan hittar Grete Pedersen bortom språkskillnader och olikheter i våra skandinaviska folksjälar också en lite oväntad bevekelsegrund i den norska folkmusiktraditionen, som till sin natur är individualistisk.

Grete Pedersen har själv en stark förankring i folkmusiken, och där finns en tydlig länk till särskilt Karin Rehnqvists musik, som hon ska framföra med kammarkören.

– Karin Rehnqvist är en oerhört spännande kompositör. Hon vågar gå nya vägar, samtidigt som hon inte är rädd för att stå också för de enkla uttrycken, säger Grete Pedersen.

Det är närheten till både påsken och Maria bebådelsedag som har motiverat den kyrkliga anknytningen i Konserthuset i mars. Först *Ave Maria* av Bruckner och så Karin Rehnqvists *Salve Regina* som avslutning. Där-